

Rozhovor s ministrem zemědělství Mgr. Markem Výborným

Podílí se na přípravách výstavby dalších přehradních nádrží v České republice a plánuje tu vybudovat i nové přečerpávací vodní elektrárny. Prioritou v oblasti vodního hospodářství je podle něj zejména rozvoj infrastruktury vodovodů a kanalizací včetně úpraven pitné vody a čistíren odpadních vod, technická opatření k zadržení vody v krajině, výstavba či obnova malých vodních nádrží a rybníků, rozvoj vodárenských soustav a také modernizace existujících závlahových soustav. O tom, jaký byl jeho první rok ve funkci ministra zemědělství a čeho dalšího by chtěl v této pozici dosáhnout, se pro VTEI rozprávěl Mgr. Marek Výborný.

Pane ministře, loni v červnu vás prezident České republiky jmenoval ministrem zemědělství. S jakou vizí a plány jste na Ministerstvo zemědělství přicházel?

Jedním ze zásadních témat byla samozřejmě společná zemědělská politika, u které nás čekalo zhodnocení prvního roku jejího fungování. Bylo mi jasné, že narazíme na věci, jež bude nutné upravit. A že změny, ke kterým dojdeme, musejí být ve prospěch českých zemědělců a české krajiny. Ostatně v její prospěch je i podpora ekologického zemědělství, na niž se také zaměřuji. Stejně jako na precizní zemědělství, které umožňuje šetrně hospodařit se vzácnou půdou v již zmíněné krajině. Pokud ji totiž chceme v dobrém stavu předat dalším generacím, musíme začít hned a intenzivně, než bude pozdě. To samé platí o podmínkách pro zemědělce a potravináře. Musejí mít co nejpříznivější podmínky pro práci. Vůči jiným státům musíme být konkurenceschopní. Některé kroky není možné udělat ze dne na den, z měsíce na měsíc nebo z roku na rok, ale musíme se umět připravit. Už jen proto, že letos začala příprava další nové společné zemědělské politiky a my jako Česká republika chceme patřit k lídrům debat.

V jednom rozhovoru krátce po svém jmenování jste řekl, že ministr nemusí být v dané problematice odborníkem. Tehdy jste uvedl, že klíčové pro ministra je, aby měl silný politický mandát a aby uměl komunikovat. Změnil jste po roce svého působení v pozici ministra na tento výrok názor?

Už před nástupem na ministerstvo jsem zdůraznil, že se chci soustředit na změnu komunikačního stylu. Na tom se za ten rok nic nezměnilo. Naopak, myslím si, že schopnost dobře komunikovat se stala ještě důležitější. Stále jsem tedy přesvědčen, že ministr i celé ministerstvo musí velice aktivně komunikovat nejen s odbornou, ale i laickou a zemědělskou veřejností. Jsem člověkem, který ostatním dokáže naslouchat a je připraven pomáhat při řešení problémů. Samozřejmě vím, že nelze vždy najít řešení, které uspokojí všechny. Jde ale o to najít kompromis, domluvit se, vysvětlit, zkrátka pracovat společně ve prospěch tohoto důležitého oboru.

Vodní hospodářství je kompetenčně rozděleno mezi několik ministerstev, zejména pak mezi resorty životního prostředí a zemědělství. Nakolik problematiku vnímáte rozdělení těchto kompetencí mezi více ministerstev, např. v oblasti ochrany před povodněmi?

Dovolte mi uvést na pravou míru vyjádření, že vodní hospodářství je kompetenčně rozděleno. Jde o sdílení kompetencí, což již samo napovídá, že nejde o vytváření rozdílných postojů k různým tématům, ale o spolupráci při hledání nejvhodnějšího řešení jakéhokoli problému, který se týká vodního hospodářství. Kompetence sdílejí ministerstva zemědělství, životního prostředí, dopravy a obrany. V konkrétním případě dotazu na ochranu před povodněmi je situace naprosto zjevná – prevence povodní je v rámci sdílených kompetencí v gesci Ministerstva životního prostředí, přičemž například protipovodňová opatření realizují správci vodních toků, státní podniky Povodí a Lesy České republiky. Současný evropský přístup k úpravám vodních toků, výstavbě vodních děl a řízení vodního hospodářství vychází ze snahy omezit negativní dopady technických opatření a úprav, současných i historických, vodních útvarů na vodní ekosystémy a jejich kvalitu, cílem je stav zlepšovat. Proto třeba při projednávání návrhů nových vodních děl, zejména přehradních nádrží, dochází při komunikaci resortů

k hledání cest, jak při výstavbě technických opatření omezit negativní dopady na životní prostředí, včetně možnosti využít v dotčených lokalitách situaci k podpoře krajinných i vodních ekosystémů. Dříve byla situace sdílených kompetencí v Česku kritizována s odkazem například na situaci v Rakousku, kde jediné ministerstvo pod jednou střechou soustředilo vrchol státní správy pro zemědělství, lesní a vodní hospodářství a životní prostředí. Nyní v Rakousku rovněž existují resorty dva, a to Federální ministerstvo pro zemědělství, lesnictví, regiony a vodní hospodářství a Federální ministerstvo ochrany klimatu, životního prostředí, energetiky, mobility, inovací a technologií. Je evidentní, že problematika vodního hospodářství opět zasahuje do obou těchto resortů, i když gesce hospodářská a ochrany životního prostředí jsou jasněji odděleny, ale neobejdou se bez úzké spolupráce.

Ministerstvo zemědělství v roce 2023 vyčlenilo přes 20 miliard korun na boj proti suchu. Můžete našim čtenářům přiblížit, na jaká konkrétní opatření jsou tyto prostředky určeny?

Zmíněné „vyčlenění“ finančních prostředků vyplývá z naplňování Konceptce ochrany před následky sucha pro území České republiky na období 2023 až 2027, která obsahuje 35 adaptačních opatření k omezení dopadů sucha a nedostatku vody. Gesce za opatření mají resorty zemědělství, životního prostředí, průmyslu a obchodu, vnitra (to je zastupováno Hasičským záchranným sborem) a místního rozvoje. Jde o pokračování Konceptce přijaté v roce 2017, o němž vláda rozhodla na základě vyhodnocení aktivit za období 2017 až 2022. Obsažená adaptační opatření jsou totiž vesměs dlouhodobá, časově náročná na realizaci a je třeba v nich neustávat. Jde například o výstavbu přehradních nádrží pro vodárenské využití, omezení rozsahu eroze a posílení obsahu organické hmoty v půdě. V žádném případě je nelze označit za „boj“ se suchem, jde o opatření ke snížení následků změny klimatu, která se projevuje růstem teplot vzduchu, což primárně ovlivňuje situaci vodních zdrojů a hospodaření s vodou. Globální cíle omezení emisí skleníkových plynů, jež jsou příčinou oteplování Země, se bohužel nedaří plnit tak, aby v roce 2050 dosáhly úrovně z počátku industriální sféry, tedy z let 1850 až 1900. Je již zjevné, že se nepodaří zajistit nepřekročení nárůstu teploty vzduchu maximálně o plus 1,5 stupně Celsia. Růst teplot nad uvedený limit – jen zmíním, že se očekává minimálně o 2,5 až 3 stupně Celsia po roce 2050 – zvýší výpar vody a bude mít za následek výraznější dopady zejména na vodní poměry, zemědělství, krajinné ekosystémy a jejich biodiverzitu. Proto narůstá význam adaptačních opatření k omezení těchto dopadů a naplňování opatření obsažených v Konceptci se stává prioritou zmíněných resortů.

Prioritami v oblasti vodního hospodářství jsou zejména rozvoj infrastruktury vodovodů a kanalizací, a to včetně úpraven pitné vody a čistíren odpadních vod, technická opatření k zadržení vody v krajině, k akumulaci vody v krajině výstavbou či obnovou malých vodních nádrží a rybníků, rozvoj vodárenských soustav, příprava a výstavba přivaděčů do vodárenských nádrží a také modernizace existujících závlahových soustav. Na tato opatření šla podpora přes čtyři miliardy korun. Příklady provedených opatření jsou například propojení a posílení vodárenských soustav, kdy bylo splněno sedm pilotních projektů s podporou 1,7 miliardy korun, realizace 128 kilometrů vodovodů, 59 čistíren odpadních vod. Pokračuje příprava vodních nádrží, jako jsou Vlachovice, Kryry, Senomaty, Šanov a přivaděče z Ohře, vykupují se pozemky. Významná je realizace agro-environmentálních opatření, na které bylo alokováno přibližně 4,5 miliardy korun, například na zatravňování orné půdy a drah soustředěného odtoku, na ošetřování travních porostů, dokonce na ochranu čejky chocholaté a také na kompenzace v územích se zvláštní ochranou ekosystémů. Významné jsou projekty pozemkových úprav, které umožňují komplexní přístup ke zlepšení struktury krajiny, a navíc prostřednictvím takzvaných společných opatření posilují zadržení odtoku vody ze zemědělských pozemků a přispívají k omezení eroze. V loňském roce byly finančně podpořeny částkou 2,2 miliardy korun.

Jedním z opatření boje proti suchu je i výstavba vodních nádrží. Dlouholetým evergreenem je realizace vodního díla Nové Heřminovy. V jaké fázi se tento projekt nyní nachází?

Neodpustím si reakci na slovo „evergreen“. Asi se shodneme, že návrh údolní nádrže Nové Heřminovy je bezesporu zásadním zásahem do jakéhokoli údolí a říčního kontinua a do života obcí, především obce Nové Heřminovy, která je výstavbou ve své dolní rozvolněné části ovlivněna. Proto se od katastrofální povodně v roce 1997 zhruba deset let hledalo optimální řešení ochrany obyvatel žijících v údolí řeky

Opavy od Nových Heřminov přes obce Zátor, Brantice a Holasovice a zejména měst Krnov a Opava. Nakonec se dohodlo kompromisní řešení, kdy přehradní nádrž bude menší a k dosažení očekávaných efektů povodňové ochrany se udělají úpravy v povodí nad profilem přehrady i v korytě řeky a údolní nivě pod přehradou. Tento přístup obsahuje vládní usnesení z roku 2008, kterým začala příprava opatření proti povodním na horní Opavě. Kromě klíčového prvku údolní nádrže Nové Heřminovy jsou prováděna další opatření v povodí, a to výstavba malých vodních nádrží a poldrů, úpravy koryta řeky Opavy, zřízení měřicích stanic k monitoringu srážek a průtoků a také komplexní pozemkové úpravy. Z toho je vidět, že příprava je složitá a časově náročná. Takže je otázkou, zda jde o „evergreen“ nebo o současný průběh přípravy vodního díla většího rozsahu k efektivní ochraně před povodněmi, která začíná v obci Nové Heřminovy, končí pod městem Krnov a týká se hraničního toku s Polskem.

Mohu ale s potěšením konstatovat, že pro vodní dílo Nové Heřminovy je vydáno územní rozhodnutí, stejně jako územní rozhodnutí pro přeložku silnice I/45 podél budoucí zátopy vodního díla, což je nezbytný předpoklad pro realizaci přehradní hráze. Také je důležité, že vztahy s obcí a komunikace s jejím současným vedením byly obnoveny a jsou na velmi dobré úrovni.

Údolní nádrž Nové Heřminovy je komplexním opatřením. Na jedné straně ochrání přes 15 900 obyvatel a zhruba 1 900 stavebních objektů, jež jsou nyní v záplavovém území stoleté vody, a na straně druhé nádrž svým nadlepšovacím účinkem posílí průtoky v řece a zlepší napjatou vodohospodářskou bilanci hraniční řeky Opavy mezi městy Krnov a Opava, která leží v takzvaném srážkovém stínu pohoří Jeseníků. Příznivé je i to, že státní podnik Povodí Odry jako investor akce kromě jiného navrhuje k tomuto vodnímu dílu řadu moderních a ojedinělých kompenzačních opatření, jako jsou obtokové koryto kolem nádrže, které nahradí přerušení říčního koryta řeky Opavy, řešení náhradního způsobu chodu splavenin s vybudovanými místy pro jejich ukládání nad zátopy a jejich rozplavování pod přehradní hrází. Dále je navržen migrační průchod přehradní hrází, ale i přes údolí Opavy pro vydry a další živočichy. Část betonové tížné hráze je prisypána zeminou z pohledového důvodu a kvůli lepšímu začlenění do krajiny a do údolí řeky Opavy. Zátopa vodního díla přinese zmírňování extrémních klimatických vlivů při vedrech a konec zátopy je věnován přirozenému vývoji s postupným vznikem biotopů.

Mohu říci, že řada plánovaných protipovodňových opatření v povodí horní Opavy už je hotová. Jsou to měřicí stanice, malé vodní nádrže nebo úpravy koryta Opavy. Příprava vodního díla Nové Heřminovy tedy pokračuje a předpokládám, že jeho výstavba začne v průběhu roku 2028 s uvedením do trvalého provozu nejpozději do roku 2033.

Na území České republiky je vytipováno několik desítek lokalit potenciálně vhodných pro výstavbu nových vodních nádrží. Jsou lokality, na které se chcete primárně zaměřit?

Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod, který byl v roce 2020 aktualizován, nyní obsahuje 86 lokalit. Z tohoto Generelu se nyní připravují přehradní nádrže v Nových Heřminovech, o níž jsem hovořil, a dále ve Vlachovicích na Zlínsku a Kryrech na Rakovnicku. Záměr přehradní nádrže Kryry je rozšířen o výstavbu menších nádrží Senomaty a Šanov a zejména je doplněn výstavbou přivaděče vody z Ohře, odebírané pod nádrží Nechranice. Tato nově budovaná vodohospodářská soustava zajistí dostatečné a udržitelné vodní zdroje pro budoucí období i v případě pokračujícího nepříznivého vývoje změny klimatu. Případné další využití lokalit z Generelu vyplyne z vyhodnocení zabezpečení stávajících vodárenských odběrů z nádrží, které probíhá ve všech státních podnicích Povodí. Zjištěné údaje budou samozřejmě posuzovány i z pohledu dostupnosti vodárenských odběrů z podzemních vod a v případě zjištění nedostatečnosti po roce 2050 bude možné přistoupit k hledání nejvhodnějšího řešení. Nemusí to být vždy nová přehradní nádrž, ale propojení vodárenských nebo vodohospodářských soustav. Je zřejmé, že vodní zdroje ohrožené nepříznivým vývojem vodohospodářské bilance jsou zejména v povodí Dyje, kde je hájených 12 lokalit. Generel hájených lokalit bezpochyby plní svůj účel a volba výběru lokalit k realizaci vždy bude vycházet z pečlivého vyhodnocení dostupnosti vodních zdrojů ve vazbě na vývoj dopadu změny klimatu pro situaci v jednotlivých dílčích povodích.

Letos v březnu vyšla na stránkách Ministerstva zemědělství velmi zajímavá informace týkající se výběru vhodných lokalit pro výstavbu přečerpávacích elektráren. Jaké budou další kroky? A máte již k dispozici konkrétní harmonogram?

Ano, na přelomu února a března Ministerstvo životního prostředí spolu s našim ministerstvem představilo lokality, kde by bylo možné vybudovat nové přečerpávací vodní elektrárny (PVE). Jde o lokality, na nichž není výstavba významně v konfliktu s ochranou přírody a krajiny. Nespornou výhodou PVE je, že dokážou v případě akutní potřeby dodat elektřinu do sítě téměř okamžitě, posilují stabilitu přenosové soustavy, a jsou tedy jedním ze zdrojů „zelené“ energie. Je to další krok na cestě k energetické nezávislosti i bezpečnosti Česka, jak prokazují již existující přečerpávací vodní elektrárny například u přehrady Štěchovice, Mohelno a zejména Dlouhé stráně na Moravě.

Seznam šesti potenciálních míst pro PVE vycházel z původní studie Ministerstva průmyslu a obchodu z roku 2010, doplněné Ministerstvem životního prostředí a posouzené státními podniky Povodí. Mezi těmito šesti vybranými lokalitami pro možný rozvoj nových přečerpávacích vodních elektráren, jimiž jsou Orlík, Slapy, Pastviny, Libochovany, Vinice a Slezská Harta, jsou dvě, u kterých by mohly být potenciálním investorem státní podniky Povodí. U zbývajících čtyř mohou být investoři jiní, zejména polostátní firma ČEZ, jež provozuje stávající vodní elektrárny. Potenciálem těchto šesti lokalit je svým instalovaným výkonem 1 222 megawatt zdvojnásobit současný výkon přečerpávacích vodních elektráren u nás.

Ministerstvo zemědělství letos upravilo podmínky pro dotaci na snížení obsahu škodlivých látek v pitné vodě, respektive podmínek pro používání pesticidů v ochranných pásmech vodních zdrojů na orné půdě. Přibližte nám, prosím, přínosy této úpravy.

Problematiku znečištění vodárenských nádrží dlouhodobě sleduje odborná i laická veřejnost. Jde o citlivé téma, neboť kvalita vody, kterou pijeme, je veřejným zájmem nás všech, vždyť kvalita pitné vody má přímý vliv na zdraví člověka. Vzhledem k tomu, že česká krajina je velmi intenzivně zemědělsky obhospodařována, což s sebou nese mimo jiné časté aplikace přípravků na ochranu rostlin (POR), tedy lidově řečeno postřiků proti škůdcům, je nezbytné dát do přímé souvislosti aplikované látky POR a následná rezidua těchto látek, jež jsou detekována ve vodárenských nádržích. Primárně jde o pesticidy a jejich metabolity. Jelikož je v celospolečenském zájmu zvyšovat kvalitu pitné vody pro obyvatele České republiky, je nezbytné hospodařící subjekty v povodí vodárenských nádrží motivovat, aby omezovaly aplikaci přípravků na ochranu rostlin pouze na nezbytnou možnou míru, v ideálním případě, aby byla zemědělská činnost prováděna plně bez aplikace POR.

Ministerstvo zemědělství připravilo pilotní projekt na snížení aplikace POR v ochranném pásmu vodního zdroje Švihov na řece Želivce, který zásobuje kolem 1,5 milionu obyvatel Prahy a středních Čech. Tento pilotní projekt byl realizován v letech 2019 až 2023 s tím, že průběžné výsledky přinesly pozitivní trend ve snížení aplikovaných POR a bylo rozhodnuto o rozšíření na další vodárenské nádrže Římov, Vrchlice a Opatovice. Vodní nádrž Římov slouží jako zdroj pitné vody pro zhruba 350 tisíc obyvatel jižních Čech, vodní nádrž Vrchlice zásobuje pitnou vodou asi 60 tisíc obyvatel Kutnohorska a Čáslavska, vodní nádrž Opatovice kolem 42 tisíc obyvatel Vyškova. Účelem projektu je omezení aplikace POR na zemědělských pozemcích v ochranných pásmech těchto uvedených vodárenských nádrží, kdy intenzivní zemědělské hospodaření vede ke zvýšenému výskytu pesticidů a jejich metabolitů. Nezbytnou součástí projektu je *Metodika hospodaření v ochranných pásmech vodních zdrojů* (OPVZ) dotčených nádrží. Tento dokument upravuje v rámci rostlinné produkce možnost aplikace pouze POR, jež v Registru přípravků na ochranu rostlin nejsou vyloučeny z použití v OPVZ II. a pásmech hygienické ochrany (PHO) II. stupně zdrojů povrchové vody, přičemž je u povolených POR striktně stanoven maximální limit na hektar aplikované plochy. Dodržování hospodaření v souladu s metodikou bude kontrolovat Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský, a to prostřednictvím kontrol na místě u všech zapojených subjektů. Za dodržování podmínek hospodaření plně v souladu s Metodikou bude zapojeným subjektům náležet finanční kompenzace jako újma za omezenou produkci komodit, kterou budou zemědělci realizovat v důsledku omezené možnosti aplikace POR. V případě jakéhokoli porušení hospodaření, tedy v rozporu s Metodikou, budou ze 100 procent kráceny kompenzace. Byť jde o velmi přísný přístup, je pro naše ministerstvo zásadní, aby se po dobu trvání

pilotního projektu pravidla dodržovala na 100 procent, neboť jedině tak budeme schopni za relativně krátké časové období vyhodnotit dopady tohoto projektu. Aby bylo možné dané cíle měřit a vyhodnocovat, budou příslušní správci Povodí cíleně monitorovat povrchové i drenážní vody. Samozřejmě bude průběžný monitoring kvality vody v samotných nádržích v různých profílech. Přeji si a věřím, že toto opatření podstatným způsobem přispěje ke zvýšení kvality pitné vody, a tedy i zdraví obyvatel, což je bezpochyby veřejným zájmem nás všech.

Novela Směrnice o čištění komunálních odpadních vod (UWWTD) je současným tématem ve vodním hospodářství. Co bude znamenat přijetí této novely pro české vodní hospodářství?

Na české vodní hospodářství bude mít novela směrnice velmi významný dopad. Její implementaci se mimo jiné sníží znečištění jak povrchových, tak podzemních vod, které jsou zdrojem pro pitnou vodu, a to díky zpřísnění limitů pro vypouštění odpadních vod a zavedení odstraňování nových látek, jako jsou mikropolutanty, tedy zejména produkty farmaceutického a kosmetického průmyslu. Přispěje k tomu také povinnost pro obce nad 1 000 obyvatel mít kanalizaci zakončenou odpovídající čistírnou odpadních vod. Dosud byla tato hranice 2 000 obyvatel, takže nově bude tato povinnost platit pro dalších zhruba 750 obcí, v nichž žije zhruba milion obyvatel.

Současně novela přináší příležitosti pro zavedení nových technologií a inovací v této oblasti, ale i v oblasti obnovitelných zdrojů energie v souvislosti s energetickou neutralitou provozovaných čistíren odpadních vod a kanalizací.

Zde je třeba si také uvědomit, že všechna tato opatření, která ve svém důsledku povedou ke zmírnění dopadů na životní prostředí a lidské zdraví, budou stát nemalé finanční prostředky, jež se budou muset promítnout i do budoucích cen pro stočné.

Novela Směrnice UWWTD zavádí tzv. zodpovědnost výrobců, kteří by měli nést část nákladů na odbourávání látek obsažených v jejich výrobcích na čistírnách odpadních vod. Jaké jsou vaše plány či představy o naplnění této povinnosti?

Konkrétní představy o zavedení zatím nemáme, protože nejsou známy detailní podmínky zavedení takzvané rozšířené odpovědnosti výrobců (EPR). Evropská komise by do finálního schválení směrnice, které předpokládáme letos na podzim, měla představit doporučení a pokyny pro implementaci v jednotlivých členských státech. Inspirací může být zavedení EPR v rámci odpadového hospodářství, kde mají výrobci odpovědnost za své výrobky včetně jejich obalů od procesu výroby přes jejich distribuci a prodej až ke konečné ekologické likvidaci. Odpovědnost výrobců se bude zatím týkat pouze farmaceutického a kosmetického průmyslu a bude třeba tento systém nastavit ve spolupráci s dalšími resorty, mezi něž patří Ministerstvo zdravotnictví, Ministerstvo průmyslu a obchodu a samozřejmě Ministerstvo životního prostředí, tak aby byly zajištěny nezbytné finanční prostředky na plnění EPR a současně nedošlo například k omezení dostupnosti některých léčiv.

Máte za sebou rok v „křesle“ ministra zemědělství. Je něco, co byste udělal jinak? A co konkrétního byste rád ze své pozice prosadil?

Stále znovu se mi potvrzuje, že problém je potřeba řešit konstruktivně a bez odkladu u jednacího stolu. Už téměř rok se potýkáme s vyhláškou o záplavových zónách, což považuji za chybu. Myslím, že v tomto případě jsme měli být od začátku razantnější a požadovat po Ministerstvu životního prostředí jasná a neměnná stanoviska. Problém totiž nyní dopadá na samosprávy, což mě velmi mrzí.

A co bych rád prosadil? Určitě se musíme věnovat problematice dobudování kanalizací, případně domácích čistíren odpadních vod, je třeba řešit problém sucha a akumulace vody v krajině, s čímž souvisí také dostatek finančních prostředků i na velké vodohospodářské stavby, jako jsou vodní díla Nové Heřminovy, Kryry nebo Vlachovice. Určitě chci pokračovat v debatě s Povodími, abychom dokázali účinná opatření na vodních tocích směřovat nejen ke konvenčním „betonovým“ řešením, ale i k renaturaci toků, která bude citlivá k přírodě.

Pane ministře, děkuji vám za čas, který jste věnoval našemu rozhovoru.

Ing. Josef Nistler

Mgr. Marek Výborný

Mgr. Marek Výborný se narodil 10. července 1976 v Chrudimi. Vystudoval teologii na Cyrilometodějské teologické fakultě a historii na Filozofické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci.

Zpočátku působil jako učitel dějepisu, základů společenských věd a latiny na Gymnáziu Pardubice, v letech 2012–2018 byl jeho ředitelem. Od roku 2005 je členem KDU-ČSL, v letech 2019–2020 byl i jejím předsedou. Od 21. října 2017 je poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, 29. června 2023 byl jmenován ministrem zemědělství.

Rovněž je členem skautské organizace, České křesťanské akademie a jednatelem pěveckého souboru Vlastislav Heřmanův Městec.